

ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE EXACTE ȘI
INGINEREȘTI

ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
DIVISION OF EXACT AND
ENGINEERING SCIENCES

bd. Ștefan cel Mare , 1
MD-2001 Chișinău, Republica
Moldova
Tel. (373-22) 27-07-06
E-mail: dep.ssei.asm@gmail.com

Ștefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of
Moldova
Tel. (373-22) 27-07-06
E-mail: dep.ssei.asm@gmail.com

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE EXACTE ȘI INGINEREȘTI

asupra raportului pe proiectul 23.70105.7007.09 din cadrul concursului ”Reziliența Republicii Moldova la situații de criză”, conducătorul proiectului – dr. TÎRȘU Mihai, Institutul de Energetică, UTM (Prioritatea III: Biotehnologii și Protecția Mediului), perfectat în baza audierii raportului științific anual al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la Adunarea Generală a secției din 27 decembrie 2024 și a concluziilor experților.

S-a discutat: Raportul pe proiectul de cercetare din cadrul concursului ”Reziliența Republicii Moldova la situații de criză”, etapa anului 2024 “Studiul privind potențialul și sursele de congelare și trigenerare din Moldova în baza resurselor locale și regenerabile (Energy4Free)”, conducătorul proiectului – dr. TÎRȘU Mihai

S-a decis:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**foarte bine**” (punctaj calculat – 27,0).

Calificative pe criterii:

I) *Atingerea scopului și obiectivelor, exprimate prin rezultatele obținute* - “foarte bine”.

- A fost stabilită lista raioanelor și localităților care au fost incluse în analiză; a fost elaborat formularul de colectare a datelor, în care au fost colectate datele de consum din surse deschise și din teren.
- Au fost elaborate criteriile de analiză a datelor colectate și s-a efectuat prelucrarea datelor în formatul necesar pentru utilizare ulterioară,
- Au fost estimate cantitățile de biomasă ce pot fi colectate în fiecare localitate selectată, inclusiv ca rezultat al creșterii plantelor energetice; a fost estimată cantitatea de biogaz și singaz care poate fi produsă din biomasa disponibilă.
- Au fost estimate capacitățile eoliene și fotovoltaice ce pot fi construite în fiecare localitate selectată.

II) *Diseminarea rezultatelor obținute* - “foarte bine”.

- A fost publicat 1 articol în revistă indexată WoS și Scopus.
- A fost prezentată o comunicare la o conferință internațională în Ucraina, publicată într-o culegere electronică.
- A fost obținută o decizie pozitivă de acordare a unui brevet de invenție.

- A fost depusă o cerere pentru brevet de invenție.
  - Diseminarea rezultatelor cercetărilor s-a efectuat și prin comunicări la peste 20 de mese rotunde, webinare, workshop-uri naționale și internaționale, mass-media și rețele de socializare.
- III) *Contribuția proiectului la soluționarea situației de criză și reziliența pe problema abordată - "bine"*.
- Proiectul are ca obiectiv dezvoltarea unei „*hărți energetice interactive*”, care să includă potențialul de dezvoltare a sistemelor de cogenerare în cadrul raioanelor Republicii Moldova. În context au fost elaborate două baze de date: suprafețele clădirilor din sectoarele rezidențial și nerezidențial și nodurile de rețea selectate după anumite criterii. În baza analizei datelor au fost dezvoltate 3 scenarii de renovare a clădirilor cu posibilitatea de a economisi până la 30% din energia termică consumată.
  - Au fost identificate 4 tehnologii cele mai indicate pentru a fi folosite în calitate de instalații de cogenerare cu diferite surse de energie.
- IV) *Valoarea socio-economică a rezultatelor - "foarte bine"*.
- Valoarea socio-economică a rezultatelor privind estimarea potențialului de eficiență energetică per sectoarele economiei naționale este incontestabilă. Acestea pot fi luate ca bază la elaborarea strategiei energetice a Republicii Moldova.
  - Rezultatele cercetărilor vor permite reducerea necesarului de surse fosile utilizate de consumatori pentru încălzire, diminuarea cheltuielilor pentru energia electrică.
- V) *Participarea tinerilor în proiect. Colaborarea la nivel internațional și național - "foarte bine"*.
- Din numărul total de 5 cercetători științifici 2 cercetători au vârsta sub 40 de ani, ceea ce reprezintă 40%. Este descrisă colaborarea internațională cu 3 universități din România și 2 agenții internaționale. Au fost organizate mese rotunde, paneluri de discuții ș.a.

Recomandări - de a aproba raportul și finanțarea în continuare.

Conducător al
Secției Științe Exacte și Inginerești
m. c.

Svetlana Cojocaru

Secretar Științific al Secției

Dr.

Adelina Dodon